

ærede Medlem fra Rikssted, hvis Hør! altid ere af en meget kompromitterende Natur, saa kan jeg forstaa det; men den Embedsstand, der er her i Landet, er ikke Ministeriets Embedsstand, er ikke Regjeringens Embedsstand. Behøvede man noget særdeles Vidnesbyrd, noget særdeles talende Vidnesbyrd om, hvorlidt Embedsstanden er Ministeriets Embedsstand, og hvorlidt Regjeringen kan tale om Embedsmændene som „sine“ Embedsmænd, saa behøvede vi jo dog kun at mindes, hvad der ligger ganske frisk for i Grindringen, hvorledes en Embedsmand har indbragt en Mistillidsadresse og en anden Embedsmand har overbragt en Mistillidsadresse; et saadant Forhold var umuligt, dersom Embedsmanden var Regjeringens Embedsmand i den Forstand, hvori Ordet nys blev brugt, dersom Embedsstanden var Ministeriets Embedsstand, i Stedet for at den i Virkeligheden er Landets Embedsstand, og Regjeringen paa ingen Maade kan tale om den som sin (Sahle: Hør!). Dersom det ærede Medlem for Alvor mener det „Hør“, som han nu udsendte, og som staar i stærk Modsetning til det, han kom med før, saa maa han virkelig opgive den hele Betragtning, at her er Tale om et Forslag, hvorved Ministeriet søger at tilvende sine Underordnede, sine Ejener, sine gode Venner en Fordel (S. A. Hansen: Hør!). Der kom igjen et „Hør“, som var høist kompromitterende; dersom man virkelig tror, at det er Sagen, at Ministeriet vil tilvende en Embedsstand, som er dens gode Venner, et Tillæg, saa forstaaes den hele Betragtning. Men, mine Herrer, jeg tvivler paa, at nogen af dem vil træde op og erklære, at han har den Opfattelse af Embedsmændene og Bestillingsmændene i Landet, at han paa den Maade kunde være ullog nok til at identificere den store talrige Klasse af Embeds- og Bestillingsmænd med Ministeriets politiske Retning, at han i Stedet for at erindre, at der her er Tale om Statens, Landets, det Offentliges Ejener, kunde ville give det hele Forhold det høist uheldige og for os Alle særdeles nedværdigende Præg, at der her alene er Tale om private Underordnede af de enkelte Personer, som for Diebliffet sidde i Ministeriet. Den Embedsstand, som fungerer her i Landet, er i den Forstand Regjeringens, at den kan og vil og bør tjene enhver Regjering, som med Kongens og Rigsdagens fælles Samvirken træder ind til Statens Styrelse, men vissefelig ikke i den Betydning, at den kunde siges mer eller mindre at være det Ministeriums Embedsstand, som staar idag, end det Ministeriums, som maasse kommer imorgen. Men der ligger i denne hele Opfattelse af Spørgsmaalet og hele denne Henstilling af Sagen til at bedømmes efter Tillidsforholdet endnu en Side, som jeg skal tillade mig at fremdrage. Jeg forudsætter som givet, at, naar denne Dagsorden er foreslaaet, bliver den vedtagen. Saaledes har det altid været, siden Flertallet i denne Forsamling kom til

at stille sig, som det har gjort, som et sammenfluttet Parti, og det er hidtil ikke ved nogen Leilighed lykkedes Betragtninger, Grunde eller Argumenter at forandre de Beslutninger, som forud ere fattede, før vi kom ind i Salen, og saaledes vil det rimeligvis ogsaa gaa idag; men naar nu denne Dagsorden er vedtagen, saa kunde det jo synes, at Embedsstanden omkring i Landet maatte sige: „Ja, nu drives vi rigtig nok til at puste af ganske Hjerte, at Folkethingets Flertal maa komme til at indfætte en Regjering, thi det vil ikke paa nogen Maade bevilge Lønningstillæg til os, saalænge det nuværende Ministerium sidder, og vi trænge haardt til det, vi have ondt ved at komme ud af det, lad os ogsaa se snart at faae et „Benstre-Ministerium“. Dersom Embedsmændene skulde falde i denne Snare, saa vilde det ikke vidne om megen Skarpsindighed, thi Dagsordenen siger vel, at de Herrer af Flertallet ikke ville give Lønningstillæg, saalænge den nuværende Regjering sidder; men den vogter sig vel for at sige, at de ville give det, naar der kommer en anden Regjering, og jeg kjender de Herrer saa godt, at jeg er overbevist om, at, dersom Forholdene skulde vende sig imorgen, og de selv komme til at danne Regjeringen, vilde da sige: Vi have ikke Lovet Oder Noget, vi have sagt, at vi ikke ville give Noget, saalænge den nuværende Regjering sidder, men deri — og det vilde navnlig det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds med stor Virtuositet kunne udville — deri ligger ikke det mindste Tilfagn om, at vi ville give Noget, naar der kommer en Regjering af vore Folk. Men lad os nu ogsaa antage, at der kommer en Regjering, der stemmer med Folkethingets Flertal og nyder dets Tillid, og lad os antage, at den vil indbringe et Forslag om Lønningsforbedring for Embedsmændene, og at Flertallet her i Salen slutter sig til det, hvad maatte da blive Konsekvensen af den Fremgangsmaade, som de Herrer nu ville anvende? Det vilde blive den, at, naar Sagen kom til Landstinget, vilde dette sige: „Da Behandlingen af et Lovforslag som det foreliggende forud for det lovbefalede Tidspunkt for Lønningslovenes Revision forudsætter et Tillidsforhold mellem Ministeriet og Landstinget, og da et saadant Tillidsforhold ikke er tilstede, ser Thinget sig ikke i Stand til at behandle Loven“, og saa vare Embedsmændene akkurat lige nær. Det forekommer mig ikke rigtig at bringe Bevillingsspørgsmaal ind mellem et saadant Scylla og Charybdis. Dersom man vil anlægge denne Maalestok af Tillid og af Afketillid, kan det være meget lysteligt i Dag, men det kan blive meget ubehageligt imorgen, og man skal derfor hellere følge et Princip, der ikke udsætter for slige Ubehageligheder. Vilde det dog ikke være langt rigtigere at gjøre det til Gjenstand for en virkelig Prøvelse, om der er Grund til at give Embedsmændene noget Tillæg, om f. Ex. det store Arbejde,